

Het broednest

J. Mous

Wat het broednest is weet iedere imker. Ik zou het, om de belangrijkheid ervan te onderstrepen, de levensader van het bijenvolk willen noemen. Als nu iedere imker net zo zuinig op het broednest was als op zijn eigen hart, zou dat voor de bijen ideaal zijn. Helaas scheelt het daar nog wel eens aan en dat geeft de bijen nogal wat ellende. Dit alles met de beste bedoelingen van de imker, maar wat die er allemaal wel niet mee kan doen, je staat er versteld van. Soms lijkt het wel een onbewoonbare woning, warbouw, beschadigde en oude versleten raten. Als we nu eens tijdig voor nieuw meubilair, dus kunstraat, zouden zorgen: dat zou echt veel beter zijn voor de bijen. Maar dan wel tegen het broednest en niet in het broednest, want dan wordt deze onbewoonbare woning ineens een stuk groter en dat kan het volk niet warm stoken. Dus broedtrekken en kalkbroed is meestal het gevolg en dat allemaal veroorzaakt door de imker. Om de bijen eens een plezier te doen zouden we de voorkant van de toplatten een fel kleurtje kunnen geven met een sneldrogende verf. Dan komen de ramen niet meer achterstevoren in de kast te hangen. Als we dan ook elk jaar een andere kleur gebruiken, dan mogen er niet meer dan drie kleuren in de kast voorkomen. Maar nu komt het voorjaar. Volken zijn niet sterk genoeg de winter uitgekomen, dus maar wat volken verenigen, twee of meer volken bij en door elkaar. Het hele huis staat op zijn kop en allemaal vreemden in de woning. Wat een ellende voor de bijen. Eer dit weer in orde is zijn we minstens een maand verder. Dan komt de heerlijke zomer. Lekker warm, volop stuifmeel en nectar, echt een feest voor de bijen. Komt elke tiende dag die imker weer eens in de kast kijken. Als het daar maar bij bleef... Dikwijls darrenkoppen, honing uit het broednest roven (dit is echt roven, dus dat doen we als eerlijke imkers nooit weer, afgesproken? Boven het rooster is voor de imker, onder het rooster is voor de bijen), de moer wegnemen, soms zelfs broed of bijen wegnemen of bijhangen, omhangen of demareren, af laten vliegen. Je kunt het zo gek niet verzinnen of de imker krijgt het voor elkaar. Of de bijen het ook nog weten? Soms denk ik wel eens dat de bijen meer werk hebben met de imker dan de imker met de bijen. En dan, na al deze narigheid, als je als bij je best hebt gedaan om al die fouten van de imker te herstellen, moet je maar zien te leven in een veel te kleine ruimte. Probeer je als fatsoenlijke bij aan deze woningnood wat te doen, komt de imker ook nog alle tien dagen al je

moerdopen nog even uitbreken.

Nu is het gemakkelijker om kritiek te leveren dan om het beter te doen. Het is dus redelijk dat men hier ook een antwoord verwacht. Eerst en vooral zorgen voor een goede woning, aangepast aan de tijd van het jaar. In de winter zeker niet te groot en in de zomer zeker niet te klein. Onze Spaarkast met maar twee broedkamers is voor een goed volk op het hoogtepunt van haar ontwikkeling veel te klein. Er zullen echt wel een paar honingkamers bij moeten. Als men met Dadantkasten werkt zijn er wat de ruimte betreft meestal veel problemen opgelost. Zorg steeds voor goed uitgebouwde raat, die op tijd vernieuwd wordt of ontsmet. Steeds moet voedsel in voldoende mate aanwezig zijn. Stuifmeel en suiker of honing. Ga ook eens bewust aan koninginneteelt doen. Zwermtrage, zachtaardige volken hoeft men veel minder te storen. Denk maar aan minder zwermen en sneller werken. Zachtaardigheid is ook voor de omgeving veel prettiger. Indien men volken wil versterken, doe dit dan in het najaar door in de zomer een nieuw volk te kweken in een extra broedkamer, indien men met Spaarkasten of Simplexkasten werkt. Deze kan men dan in het najaar zonder problemen verenigen, dan is het volk in het voorjaar weer een geheel. Als we met Dadantkasten werken dan kweken we het reservevolk op in een Langstroth-broedkamer omdat een Dadant-broedkamer te diep is om een volk op te kweken in een zomer, of men moet met zeer sterke afleggers beginnen en dat vraagt dan weer te veel bijen. Als we tijdig beginnen, dus eind mei, dan moeten twee of drie ramen met bijen voldoende zijn, mits men deze goed blijft verzorgen. Als men zo handelt komen de volken in de regel zeer sterk de winter door en hoeven ze in het voorjaar weinig gestoord te worden. Alleen maar op tijd ruimte geven en zorgen voor een goede stuifmeeldracht. In juni een jonge koningin invoeren en het zwermprobleem is opgelost. Kijk, zo eenvoudig kan bijenhouden zijn als maar goed nagedacht en vooruitgekeken wordt en men niet meer volken houdt dan men aankan. Zorg ook alles op tijd te doen en bijvoorbeeld geen volken naar een dracht te brengen als deze is uitgebloeid. Tenslotte wil ik Martin Peeters uit Zweden bedanken voor zijn advies over het afschuimen van honing. Ik zou graag zien dat wat meer lezers eens reageerde op wat er zoal geschreven wordt. Bij voorbaat mijn dank.